

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

Кваліфікаційна наукова праця
на правах рукопису

ШЕХАВЦОВ Михайло Олексійович

УДК 378.011.3:[316.485.26:004(043.5)

ДИСЕРТАЦІЯ

**ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ
СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-ГІБРИДНОЇ
ВІЙНИ**

015 – професійна освіта (за спеціалізаціями)

Подається на здобуття ступеня доктора філософії

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають покликання на відповідне джерело

_____/ М. О. Шехавцов /
Підпис, ініціали та прізвище здобувача

Науковий керівник – **Савченко Сергій Вікторович**, доктор педагогічних наук, професор

Старобільськ – 2021

АНОТАЦІЯ

Шехавцов М. О. Формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)». – Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Старобільськ, 2021.

Дисертація є теоретико-експериментальним дослідженням проблеми формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни.

У **Вступі** обґрунтовано актуальність і доцільність обраної теми, сформульовано об'єкт, предмет, мету, завдання, методи дослідження, розкрито наукову новизну, практичне значення роботи, наведено відомості про апробацію та впровадження одержаних результатів.

У першому розділі – **«Теоретичні засади формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни»** – на підставі вивчення науково-педагогічної літератури здійснено аналіз ключового поняття дослідження «інформаційна культура», подано його оновлене трактування у зв'язку з переосмисленням нових умов, зокрема інформаційно-гібридної війни; на основі вивчення наукових підходів запропоновано зміст і структуру інформаційної культури студентської молоді як сучасного педагогічного феномену; визначено специфіку освітнього процесу в умовах інформаційно-гібридної війни; теоретично обґрунтовано комплекс педагогічних умов щодо формування інформаційної культури в умовах інформаційно-гібридної війни.

З'ясовано, що в сучасній педагогічній науці спостерігається обмеженість наукових розвідок із формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни з метою уникнення інформаційно-психологічного впливу на студентів. Дослідження

проблеми в контексті загальноприйнятих підходів (системно-технологічного, культурологічного, аксіологічного та соціокультурного) дозволило встановити, що до структури інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни входять такі компоненти, як ціннісно-потребнісний, когнітивно-комунікативний, інтерактивно-технологічний, критично-рефлексивний. У контексті системного підходу таке розуміння структури інформаційної культури студентської молоді передбачає лише взаємопов'язану сукупність зазначених вище компонентів, яка зможе забезпечити високий рівень сформованості інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни.

Установлено, що ідеї інформатизації суспільства в сучасній педагогічній науці набувають усе більшої актуальності. Це виявляється в різкому збільшенні кількості інформаційних потоків і технічних засобів, які забезпечують якісне функціонування суспільства завдяки ефективності його інформатизації. Отже, феномен інформаційної культури постає як суспільне явище, представлене сукупністю елементів інформаційної культури, які вміщують механізми сприйняття інформації студентською молоддю й характеризуються наявністю засобів обробки отриманої інформації для перероблення її в якісний продукт.

Визначено особливості ведення інформаційно-гібридної війни в освітньому просторі, які полягають: 1) в уникненні різного роду маніпулятивних, фальсифікаційних технологій, що просуваються на телебаченні та в Інтернеті, маскування справжніх фактів в умовах інформаційно-гібридної війни; формування інформаційної культури студентської молоді передбачає розвиток критичного мислення студентів, що формує правильне й адекватне сприйняття ними інформації; 2) у потужному захисті від викликів інформаційно-гібридних війн, що передбачає наявність дієвої системи позанавчальних заходів з виховної роботи в університеті та відповідних механізмів формування інформаційної культури студентської молоді; 3) в студентському віці освітній процес має бути спрямовано на

формування національної ідентичності студентської молоді, вироблення ціннісних орієнтацій національно-патріотичного позитивного ставлення до громадської та професійної діяльності.

Виокремлено та сформульовано такі педагогічні умови формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни, як: по-перше, підвищення обізнаності студентської молоді щодо пошуку, вилучення та критичного аналізу інформації на засадах критичного мислення шляхом збагачення інформаційно-пізнавальними матеріалами змісту професійної підготовки та позанавчальної роботи, які спрямовані на отримання студентами базових знань про інформаційні ресурси, інформаційні системи, інформаційні технології, інформатизацію суспільства; на формування в студентській молоді здатності до самостійного створення й вироблення нових знань на основі отриманої інформації;

по-друге, реалізація комплексу волонтерських заходів, спрямованих на формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни під час педагогічної (виробничої) практики з метою формування активної громадської позиції, мобільності, адаптивності в різних проявах інтеракції, вироблення певних ціннісних орієнтацій, національно-патріотичного позитивного ставлення до громадської діяльності;

по-третє, оптимізація формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни через використання сучасних вебтехнологій в освітньому процесі, в основу яких покладено активізацію мотивів досягнення успіху, самореалізації, вироблення власної позиції в певних професійноспрямованих ситуаціях, адекватності у ставленні до інших, до суспільних національно-ціннісних орієнтацій та моральних норм.

У другому розділі – **«Експериментальна перевірка педагогічних умов формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни»** – змістовно розроблено та

експериментально перевірено педагогічні умови формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни.

Обґрунтовано та розроблено критерії сформованості інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни: мотиваційно-аксіологічний, змістовно-інформаційний, прогностично-діяльнісний, аналітико-результативний, описано їхні показники (високий, середній, низький). Установлено, що більшість студентів має середній або низький рівень сформованості інформаційної культури. Низький рівень сформованості інформаційної культури студентської молоді контрольної та експериментальної груп демонструє відсутність ясного розуміння й усвідомлення суспільного значення самореалізації в професійній і громадській діяльності; низьку потребу в умінні роботи з інформаційними даними, застосування засобів інформаційно-комунікативних технологій у навчальній і професійній діяльності; відсутність громадської активної позиції, мобільності, адаптивності в різних проявах інтеракції, наполегливості в самостійному створенні й виробленні нових знань на основі отриманої інформації; виявлення нездатності до інформаційної проникливості, уміння проєктувати й будувати можливі наслідки на основі отриманої інформації; недостатність знань, умінь щодо використання всіх операцій з дотриманням їхньої послідовності та цілковитим усвідомленням дій щодо критичного аналізу нової інформації; відсутність навичок самоаналізу отриманої інформації, яка формується, уточнюється, впливає на свідомість людини, знання технологій критичного переосмислення й обробки отриманої інформації.

У результаті впровадження першої педагогічної умови підвищення обізнаності студентської молоді щодо пошуку, вилучення та критичного аналізу інформації на засадах критичного мислення шляхом збагачення інформаційно-пізнавальними матеріалами змісту професійної підготовки та позанавчальної роботи визначено, що інформаційна культура студентської молоді спрямована на формування навичок пошуку, вилучення та

критичного аналізу певної інформації; на наявність стійких мотивів досягнення успіху, самореалізації в професійній і громадській діяльності; на підготовку студентської молоді до самостійного використання базових знань про інформаційні ресурси, інформаційні системи, інформаційні технології, інформатизацію суспільства.

Упровадження в освітній процес другої педагогічної умови – реалізація комплексу волонтерських заходів, спрямованих на формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни під час педагогічної (виробничої) практики здійснено протягом двох етапів: по-перше, було організовано проведення дводенного інформаційно-психологічного тренінгу в межах підготовки до проведення педагогічної (виробничої) практики, зокрема педагогічної практики у пришкільних літніх таборах із залучення студентів до волонтерської діяльності й, по-друге, через активну участь респондентів у волонтерській діяльності в подальшій педагогічній практиці. У результаті залучення студентської молоді до волонтерської діяльності сприяло формуванню ціннісних установок у студентів, удосконаленню їхніх комунікативних навичок, оволодінню ними соціально значущими знаннями та досвідом громадської діяльності як волонтерів, які знадобляться в майбутній професійно педагогічній роботі.

Реалізація третьої педагогічної умови – оптимізація формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни через використання сучасних вебтехнологій в освітньому процесі – дала можливість студентам набувати й використовувати знання щодо пошуку, вилучення і критичного аналізу певної інформації; підвищити їхню здатність до самостійного створення й вироблення нових знань на основі отриманої інформації; розвивати інформаційну проникливість, уміння проєктувати й будувати можливі наслідки на основі отриманої інформації засобами використання сучасних вебтехнологій в межах освітнього процесу.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що *вперше* з позиції педагогічної науки проаналізовано процес формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни; теоретично обґрунтовано педагогічні умови формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни, що передбачають: підвищення обізнаності студентської молоді щодо пошуку, вилучення та критичного аналізу інформації на засадах критичного мислення шляхом збагачення інформаційно-пізнавальними матеріалами змісту професійної підготовки та позанавчальної роботи; реалізацію комплексу волонтерських заходів спрямованих на формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни під час педагогічної (виробничої) практики; оптимізацію формування інформаційної культури студентів в умовах інформаційно-гібридної війни через використання сучасних вебтехнологій в освітньому процесі; *уточнено* сутність і структуру інформаційної культури студентської молоді; *удосконалено* форми й методи формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни, методи діагностики ефективності організації цього процесу в закладах вищої освіти; *подальшого розвитку набули* наукові уявлення про особливості організації освітнього процесу в умовах інформаційно-гібридної війни, критеріальні ознаки й рівні інформаційної культури студентської молоді.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що розроблені педагогічні умови формування інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни можуть бути використані викладачами фахових дисциплін, а також кураторами, заступниками деканів із соціально-гуманітарної роботи для формування вмій і навичок самоаналізу отриманої інформації, яка формується, уточнюється, впливає на свідомість людини, знання технологій критичного переосмислення й обробки отриманої інформації; самооцінки й саморефлексії студентської молоді стосовно критичного аналізу отриманої інформації; здатності передбачити

результат завдяки отриманій інформації на основі самоаналізу ціннісних морально-етичних знань, уявлень, ступеня ціннісного ставлення до неї через поведінку та діяльність.

Ключові слова: інформаційна культура, умови інформаційно-гібридної війни, студентська молодь, професійна підготовка, позанавчальна діяльність, інформаційно-психологічний вплив, інформаційна безпека, інформаційні ресурси, національно-ціннісне ставлення, критичне мислення, критичний аналіз інформації, вебтехнології, інформаційно-комунікативні технології.

Список публікацій здобувача

Статті в наукових фахових виданнях України, зокрема, які включені до міжнародних наукометричних баз:

1. **Шехавцов М. О.** Інформаційна культура студентської молоді в нових освітніх умовах. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наук. праць молодих вчених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. Дрогобич : Видав. дім «Гельветика», 2018. Вип. 21, Т. 2. С. 195–198.
2. **Шехавцов М.** Обґрунтування педагогічної умови формування інформаційної культури в умовах інформаційно-гібридної війни. Вісн. Луган. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. 2020. № 2 (333), Ч. 1. С. 216–225.
3. **Шехавцова С. О., Шехавцов М. О.** Переосмислення поняття «інформаційна культура» студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни. Українська професійна освіта. 2019. Вип. 5, Т. 3. С. 55–62.
4. **Шехавцов М.** Розробка критеріїв сформованості інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни. Вісн. Луган. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. 2019. № 6 (326), Ч. I. С. 72–79.
5. **Шехавцов М.** Специфіка організації навчально-виховного процесу в умовах інформаційно-гібридної війни. Вісник Національного

університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. 2019. Вип. 4 (160). С. 54–57.

6. **Шехавцов М.** Характеристика рівнів сформованості інформаційної культури студентів в контексті інформаційно-гібридної війни. Педагогіка формування творчої особистості у вищій та загальноосвітній школах. 2020. № 68. С. 244–248.

7. **Shekhavtsov M.** Theoretical Justification of the Structure of Students Information Culture under the Conditions of Hybrid Information Warfare. Problemy i perspektywy młodzieży we współczesnej Europie. Redakcja naukowa Agnieszka Próchniak, Anna Agnieszka Suchocka, Wydanie I. Słupsk. Bydgoszcz, 2019. Vol. 7. No2. P. 49–58.

8. **Shekhavtsov M.** Volunteer activities in the conditions of the information-hybrid war as a pedagogical condition for the formation of the student youth culture. Problemy i perspektywy młodzieży we współczesnej Europie. Redakcja naukowa Agnieszka Próchniak, Anna Agnieszka Suchocka, Wydanie I. Słupsk. Bydgoszcz, 2020. Vol. 8. No1. P. 109–116.

Статті в інших виданнях, матеріали конференцій:

9. **Шехавцов М.О.** Інформаційна культура студентської молоді в сучасному педагогічному дискурсі. Збірник наукових праць «Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти» 04 – 05 жовтня 2018 р, Слов'янськ, 2018. С. 233–236.

10. **Шехавцов М.О.** Освіта в Україні в умовах гібридно-інформаційної війни. Збірник матеріалів Другої Всеукраїнської наукової конференції «Освіта і наука в умовах глобальних трансформацій» 26 – 27 жовтня 2018 р., Дніпро. 2018. С. 213–214.

11. **Шехавцов М.О.** Інформатизація системи освіти. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Наукова дискусія: питання педагогіки та психології» 30 листопада – 1 грудня 2018 р., Київ, 2018. Ч. 2. С. 16–20.

12. **Шехавцов М.О.** Психолого-педагогічна проблема формування інформаційної грамотності студентства в умовах гібридної війни на сході України. Соціально-психологічні проблеми трансформації сучасного суспільства: зб. наук. праць. Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2018. С. 286–289.

13. **Шехавцов М.О.** Трансформація поняття «культура» в умовах інформаційного суспільства. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. Переяслав-Хмельницький, 2018. Вип. 47. С. 357–359.

14. **Шехавцов М.О.** Формування критичного мислення студентів на Сході України як педагогічна умова. Eurasian scientific congress. Abstracts of the 1st International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Barcelona, Spain. 2020. Pp.453–455.

15. **Шехавцов М.О.** Формування ціннісних орієнтацій студентської молоді в процесі волонтерської діяльності. The 12th International scientific and practical conference «Impact of modernity on science and practice» (12–13 April, 2020). Edmonton, Canada 2020. Pp.662–664.

ABSTRACT

Shekhavtsov M.O. The Formation of Informational Culture of Student Youth in the Conditions of Information-Hybrid War. – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

Thesis for the degree of Doctor of Philosophy in specialty 015 – Professional Education (by specializations). – State Institution “Luhansk Taras Shevchenko National University”, Starobils’k, 2021.

The thesis is a theoretical and experimental study of the problem of formation of informational culture of student youth in the conditions of information-hybrid war.

In the **Introduction** the relevance and expediency of the chosen topic are substantiated, the object, subject, purpose, tasks, research methods are formulated, scientific novelty, practical value of work are revealed, information on approbation and implementation of the received results is given.

In the first chapter – **“Theoretical principles of informational culture of student youth in the information-hybrid war”** – based on the study of scientific and pedagogical literature, an analysis of the key concept of “informational culture” research, given a new interpretation in connection with rethinking new conditions. in particular information-hybrid war; on the basis of scientific approaches the content and structure of informational culture of student youth as a modern pedagogical phenomenon are offered; the specifics of the educational process in the conditions of information-hybrid war are determined; a number of pedagogical conditions for the formation of informational culture in the conditions of information-hybrid war are theoretically substantiated.

It was found that in modern pedagogical science there is a limited scientific research on the formation of informational culture of student youth in the information-hybrid war in order to avoid information-psychological impact on students. The study of the problem in the context of generally accepted approaches (system and technological, cultural, axiological and socio-cultural) allowed to establish that the structure of informational culture of student youth in information-hybrid war includes such components as value-needs, cognitive-communicative, interactive-technological, critical-reflexive. In the context of a systematic approach, such an understanding of the structure of informational culture of student youth involves only an interconnected set of the components mentioned above, which can provide a high level of formation of informational culture of student youth in the information-hybrid war.

It is established that the ideas of informatization of society in modern pedagogical science are becoming increasingly important. This is manifested in a sharp increase in the number of information flows and technical means that ensure the quality functioning of society through the effectiveness of its informatization.

Thus, the phenomenon of informational culture appears as a social phenomenon, represented by a set of elements of informational culture, which contain mechanisms of informational perception by student youth and are characterized by the availability of means of processing the information received to process it into a quality product.

The specifics of the educational process organization in the conditions of information-hybrid war are defined, which consists: 1) in avoiding various manipulative, falsifying technologies advancing on television and on the Internet, masking of the real facts in the conditions of information-hybrid war; formation of informational culture of student youth involves the development of students' critical thinking, which forms the correct and adequate perception of information; 2) in a strong defense against the challenges of information-hybrid wars, which provides for an effective system of extracurricular activities for educational work at the university and appropriate mechanisms for the formation of informational culture of student youth; 3) at the student age the educational process should be aimed at the formation of the national identity of student youth, the development of value orientations of national-patriotic positive attitude to public and professional activities.

Such pedagogical conditions of formation of informational culture of student youth in the conditions of information-hybrid war are singled out and formulated, as:

firstly, raising awareness of student youth on the search, retrieval and critical analysis of information on the basis of critical thinking by enriching the information and cognitive materials of training and extracurricular activities aimed at providing students with basic knowledge about information resources, information systems, information technology, informatization of society; on the formation in student youth of ability to independent creation and development of new knowledge on the basis of the received information;

secondly, the implementation of a set of volunteer activities aimed at forming the information culture of student youth in the information-hybrid war

during pedagogical (internship) training in order to form an active public position, mobility, adaptability in various forms of interaction, development of certain values, national and patriotic positive attitude to public activity;

thirdly, optimizing the formation of information culture of student youth in the information-hybrid war through the use of modern web technologies in the educational process, which is based on the activation of motives for success, self-realization, developing their own position in certain professional situations, adequacy in relation to others, social national values and moral norms.

In the second chapter – **“Experimental verification of pedagogical conditions of the formation of informational culture of student youth in the conditions of information-hybrid war”** – the pedagogical conditions of the formation of informational culture of student youth in the conditions of information-hybrid war are substantiated, meaningfully developed and experimentally tested.

The criteria of formation of informational culture of student youth in the conditions of information-hybrid war are substantiated and developed: motivational-axiological, content-information, prognostic-activity, analytical-effective, their indicators (high, average, low) are described. It was found that most students have medium or low level of informational culture. The low level of formation of informational culture of student youth of control and experimental groups demonstrates the lack of clear understanding and awareness of the social significance of self-realization in professional and social activities; low need for the ability to work with information data, the use of information and communication technologies in educational and professional activities; lack of public active position, mobility, adaptability in various manifestations of interaction, persistence in independent creation and development of new knowledge on the basis of the received information; detection of inability to information insight, the ability to design and build possible consequences based on the information obtained; lack of knowledge, skills in the use of all operations in compliance with their sequence and full awareness of actions for critical analysis

of new information; lack of skills of the received informational self-analysis which is formed, specified, influences consciousness of the person, knowledge of technologies of critical rethinking and processing of the received information.

As a result of the introduction of the first pedagogical condition to increase student awareness of search, retrieval and critical analysis of the information on the basis of critical thinking by enriching the content of professional training and extracurricular activities with information and cognitive materials, it is determined that the information culture of student youth is aimed at skill formation of searching, retrieving and critical analysis of certain information; on the presence of stable motives for success, self-realization in professional and social activities; to prepare student youth for independent use of basic knowledge about information resources, information systems, information technologies, informatization of society.

Implementation of the second pedagogical condition – the implementation of a set of volunteer activities aimed at forming the information culture of student youth in the information-hybrid war during pedagogical (internship) training was decided during two stages: firstly, a two-day information and psychological training was organized to conduct pedagogical (internship) training, in particular pedagogical training in school summer camps to involve students in volunteering and, secondly, through the active participation of respondents in volunteering in further pedagogical practice. As a result, the involvement of student youth in volunteering contributed to the formation of values in students, improving their communication skills, their mastery of socially significant knowledge and experience of community service as volunteers who will be needed in future professional pedagogical work.

Implementation of the third pedagogical condition – optimizing the formation of information culture of student youth in the conditions of information-hybrid war through the use of modern web technologies in the educational process – gave students the opportunity to acquire and use knowledge to search, extract and critically analyze certain information; to increase the ability of students to

independently create and produce new knowledge based on the information obtained; to develop information insight, ability to design and build possible consequences on the basis of the received information by means of use of modern web technologies within the educational process.

The scientific novelty of the research is that for the first time from the standpoint of pedagogical science the process of formation of informational culture of student youth in the conditions of information-hybrid war is analyzed; theoretically substantiated pedagogical conditions for the formation of informational culture of student youth in the information-hybrid war, which include: raising the awareness of student youth on the search, retrieval and critical analysis of the information on the basis of critical thinking by enriching the content of professional training and extracurricular activities with information and cognitive materials; implementation of a set of volunteer activities aimed at forming the information culture of student youth in the information-hybrid war during pedagogical (internship) training; optimization of formation of the information culture of students in the conditions of information-hybrid war through the use of modern web technologies in educational process; the essence and structure of informational culture of student youth are specified; forms and methods of formation of informational culture of student youth in the conditions of information-hybrid war, methods of diagnostics of efficiency of this process organization in higher education institutions are improved; scientific ideas about the specifics of the educational process in information-hybrid war conditions, criteria and levels of informational culture of student youth are further developed.

The practical significance of the study is that the developed pedagogical conditions for the formation of informational culture of student youth in the information-hybrid war conditions can be used by curators, vice-deans in social and humanitarian work to develop skills and abilities of self-analysis of information obtained, which is formed, clarified, affects human consciousness, knowledge of technologies of critical rethinking and processing of the received information; self-assessment and self-reflection of student youth in relation to

critical analysis of the received information; ability to predict the result due to the information obtained on the basis of self-analysis of valuable moral and ethical knowledge, ideas, the degree of value attitude to it through behavior and activities.

Keywords: informational culture, conditions of information-hybrid war, student youth, informational and psychological influence, informational security, informational resources, national values, critical thinking, critical analysis of information, extracurricular activities, volunteer activity, web technologies, information and communication technologies.

The list of published works

Articles in professional scientific publications

1. **Shekhavtsov M. O.** (2018) Information culture of student youth in new educational conditions. *Current issues of the humanities: interuniversity collection of scientific works of young scientists Drohobych. state ped. un-tu named after Ivan Franko*. Drohobych: Published. house “Helvetica”. Issue 21, Vol. 2. Pp. 195–198 [in Ukrainian].
2. **Shekhavtsov M. O.** (2020) Substantiation of pedagogical conditions of information culture formation in the conditions of information-hybrid war. *Bulletin of the Luhansk Taras Shevchenko National University. Pedagogical sciences*. № 2 (333), Issue 1. Pp. 216–225 [in Ukrainian].
3. **Shekhavtsova S. O., Shekhavtsov M. O.** (2019) Rethinking the concept of “information culture” of student youth in the information-hybrid war. *Ukrainian professional education*. № 5, Vol. 3. Pp. 55–62 [in Ukrainian].
4. **Shekhavtsov M. O.** (2019) Development of criteria for the formation of information culture of student youth in the information-hybrid war. *Bulletin of the Luhansk Taras Shevchenko National University. Pedagogical sciences*. № 6 (326), Issue I. Pp. 72–79 [in Ukrainian].
5. **Shekhavtsov M. O.** (2019) The specifics of the organization of the educational process in the information-hybrid war. *Bulletin of the Taras*

Shevchenko National University "Chernihiv Collegium". Pedagogical sciences. № 4 (160). Pp. 54–57 [in Ukrainian].

6. **Shekhavtsov M. O.** (2020) Characteristics of the levels of formation of information culture of students in the context of information-hybrid war. *Pedagogy of creative personality formation in higher and general education schools*. № 68. Pp. 244–248 [in Ukrainian].

7. **Shekhavtsov M.** (2019) Theoretical Justification of the Structure of Students Information Culture under the Conditions of Hybrid Information Warfare. *Problemy i perspektywy młodzieży we współczesnej Europie*. Redakcja naukowa Agnieszka Próchniak, Anna Agnieszka Suchocka, Wydanie I. Słupsk. Bydgoszcz. Vol. 7. No2. Pp. 49–58 [in English].

8. **Shekhavtsov M.** (2020) Volunteer activities in the conditions of the information-hybrid war as a pedagogical condition for the formation of the student youth culture. *Problemy i perspektywy młodzieży we współczesnej Europie*. Redakcja naukowa Agnieszka Próchniak, Anna Agnieszka Suchocka, Wydanie I. Słupsk. Bydgoszcz. Vol. 8. No1. Pp. 109–116 [in English].

Publications in the collections of thesis in All Ukrainian and International conferences:

9. **Shekhavtsov M. O.** (2018) Information culture of student youth in modern pedagogical discourse. *Collection of scientific works "Teacher`s professionalism: theoretical and methodological aspects"*. Slovyansk, Pp. 233–236 [in Ukrainian].

10. **Shekhavtsov M. O.** (2018) Education in Ukraine in the conditions of hybrid information war. *Collection of materials of the All-Ukrainian scientific conference "Education and science in the conditions of global transformations"*. Dnipro. Pp. 213–214 [in Ukrainian].

11. **Shekhavtsov M. O.** (2018) Informatization of the education system. *Proceedings of the international scientific-practical conference "Scientific discussion: issues of pedagogy and psychology"*. Kyiv. Issue 2. Pp. 16–20 [in Ukrainian].

12. **Shekhavtsov M. O.** (2018) Psychological and pedagogical problem of formation of information literacy of students in the conditions of hybrid war in the East of Ukraine. *Socio-psychological problems of transformation of modern society: coll. scientific works*. Severodonets`k: published by SNU. V. Dahl`. Pp. 286–289 [in Ukrainian].

13. **Shekhavtsov M. O.** (2018) Transformation of the concept of “culture” in the information society. Proceedings of the All-Ukrainian scientific-practical Internet conference “Domestic science at the turn of the epochs: problems and prospects of development”: coll. scientific works. Pereiaslov-Khmelnytskyi. Issue 47. Pp. 357–359 [in Ukrainian].

14. **Shekhavtsov M. O.** (2020) Formation of critical thinking of students in the East of Ukraine as a pedagogical condition. *Eurasian scientific congress. Abstracts of the 1st International scientific and practical conference*. Barca Academy Publishing. Barcelona, Spain. Pp. 453–455 [in Ukrainian].

15. **Shekhavtsov M. O.** (2020) Formation of value orientations of student youth in the process of volunteering. *The 12th International scientific and practical conference «Impact of modernity on science and practice»*. Edmonton, Canada. Pp.662–664 [in Ukrainian].

